

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Předmět: **Literatura (LIT)**

Náplň: **Literární teorie a komunikace, literární historie od počátku písemnictví po klasicismus**

Třída: **1. ročník a kvinta**

Počet hodin: 2 hodiny týdně

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
Základy literární vědy	<ul style="list-style-type: none"> • Na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (čas, prostor, vypravěč, postavy), zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • Získané dovednosti a vědomosti uplatní při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury (viz pozn.) 	beletrie lyrika epika poezie, próza a drama kompozice strofa (sloka) verš, rým a refrén tropy (básnická pojmenování) metafora a metonymie oxymóron personifikace přirovnání rytmus eufonie a kakofonie	Metoda čtení s porozuměním a analýza vybraných ukázek literární děl se jako základní metoda v předmětu LIT považuje za samozřejmou, a proto nebude na dalších místech tohoto ŠVP zvláště zmiňována. Pojmy v tomto ŠVP z literatury navazují na pojmy, které si žáci osvojili na ZŠ, resp. v nižších ročnících osmiletého gymnázia. Znalost těchto pojmů se proto předpokládá: <i>Literární a slohová výchova:</i> poezie, lyrika, epika, drama, komedie, tragédie, próza; báje, mýtus, bible, legenda, lidová slovesnost, pověst, bajka, bylina, žalozpěv, chvalozpěv, elegie, óda, modlitba, epigram, kronika, deník, litanie, chorál, anekdota, přísloví, rčení, přirovnání, kronika, memoáry, román, povídka,

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
			komiks; humor, satira, personifikace, metafora, metonymie, ironie, básnický přívlastek, gradace, rým, rytmus, refrén, verš, sloka; děj, hrdina, postava, vypravěč, dialog, monolog a vnitřní monolog, řečnická otázka; film, scénář, režisér, kameraman
Starověk ve světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje literární a umělecký vývoj ve starověkých světových souvislostech • Zhodnotí přínos antické civilizace a jejích velkých autorských osobností • Rozezná základní literární žánry a uvede jejich příklady • Charakterizuje Bibli jako základní text judaismu a křesťanství a připomene základní příběhy a postavy starého a nového zákona 	starověk staroorientální státy antika epos báje (mýty) drama: komedie a tragédie pravidlo tří jednot elegie (žalozpěv) bajka rétorika Homér Sofokles Ovidius Bible: Starý a Nový zákon Genesis evangelium	
Středověk ve světové a české literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje literární a umělecký vývoj ve středověkých světových i českých souvislostech 	středověk legenda kronika žakovská poezie	možná práce s publikací Kutná Hora literární (zdroj informací o regionálních autorech, analýza textů)

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí přínos velkých osobností středověké literatury • Rozezná základní literární žánry a uvede jejich příklady • Přiblíží přínos Kutné Hory a Kutnohorska české literatury středověku 	satira sv. Cyril (Konstantin) a Metoděj Kosmas Dalimil Karel IV. J. Hus tzv. husitská literatura	
Renesance ve světové a české literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje literární a umělecký vývoj v renesančních světových i českých souvislostech • Zhodnotí přínos velkých osobností renesanční literatury • Rozezná základní literární žánry renesance a uvede jejich příklady • Přiblíží přínos Kutné Hory a Kutnohorska české renesanční literatury 	renesance humanismus sonet novela villonská balada shakespearovské drama D. Alighieri F. Petrarca F. Villon W. Shakespeare M. Dačický z Heslova	možná práce s publikací Kutná Hora literární (zdroj informací o regionálních autorech, analýza textů)
Baroko ve světové a české literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje literární a umělecký vývoj v barokních světových i českých souvislostech • Zhodnotí přínos velkých osobností barokní literatury • Rozezná základní literární žánry baroka a uvede jejich příklady • Vysvětlí světový pedagogický 	Baroko didaktika alegorie F. Bridel J. A. Komenský	možná práce s publikací Kutná Hora literární (zdroj informací o regionálních autorech, analýza textů)

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Školní výstupy	Učivo (pojmy)	Průřezová témata Poznámky
	<p>přínos J. A. Komenského</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiblíží přínos Kutné Hory a Kutnohorska české barokní literatuře 		
Klasicismus a osvícenství ve světové literatuře	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje literární a umělecký vývoj v klasicistních světových souvislostech • Zhodnotí přínos velkých osobností klasicistní literatury • Rozezná základní literární žánry klasicismu a uvede jejich příklady 	klasicismus osvícenství commedia dell'arte Molière C. Goldoni	